

Породица Драгана Вујчића на окући: (слева) син Александар, Драган, супруга Слађана, унук Максим, ћерке Марија, Христина и Анђела и зеј Иван

У рајском врту Драгана Вујчића

СУЗЕ ЗБОГ МИРИСА СЛАМАРИЦЕ

Некадашњи војни пилот је у 21. години постао отац, са 45 и деда и, данас, након радног века испуњеног стресом и зебњама, са четворо деце, супругом, унуком и зетом, у селу Амерић, крај Младеновца, ствара оазу мира, љубави и слободе. Ово је његова прича

ПИШЕ СРЂАН ЈОКАНОВИЋ

Увреме мог одрастања био је обичај да деца иду код баке и деке на село током летњег школског распуста. Тако сам и ја проводио лета и празнике у селу Саранову, код Тополе, код баке Марије и деке Живомира, са мамине стране. Они су из породице Дугић, близак род и комшије фрулашу Бори Дугићу. Тек касније сам открио да

је недалеко одатле и вожд Карађорђе. Ја сам рођен у Смедеревској Паланци, где сам завршио и основну школу, одакле је породица мог оца.

То домаћинство где сам проводио распусте било је старо и многе предмете па и целе куће можете да видите овде у етно-селу, у музеју, где сам их пренео, од магаза за жито преко качара за прављење млека до ковачнице.

Имали су све што им је било потребно да обрађују земљу, праве храну, вино и ракију. Приче које сам тамо слушао увек су биле занимљиве и нове. Будили смо се са изласком сунца и легали са његовим заласком. Без телевизије, само уз радио. Посебно памтим одлазак на спавање уз емисију „Весело вече“.

Јутро је почињало кукурикањем петлова, ложењем шпорета, а кас-

Datum: 06.11.2018
Medij: Ilustrovana politika
Rubrika: Bez naslova
Autori: Srđan Jokanović
Teme: Vojska Srbije, Ministarstvo odbrane

Naslov: SUZE ZBOG MIRISA SLAMARICE

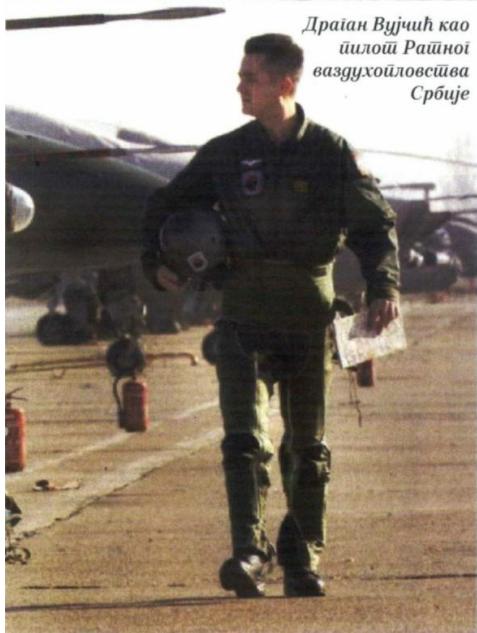
Napomena:
Površina: 2636
Tiraž: 20000

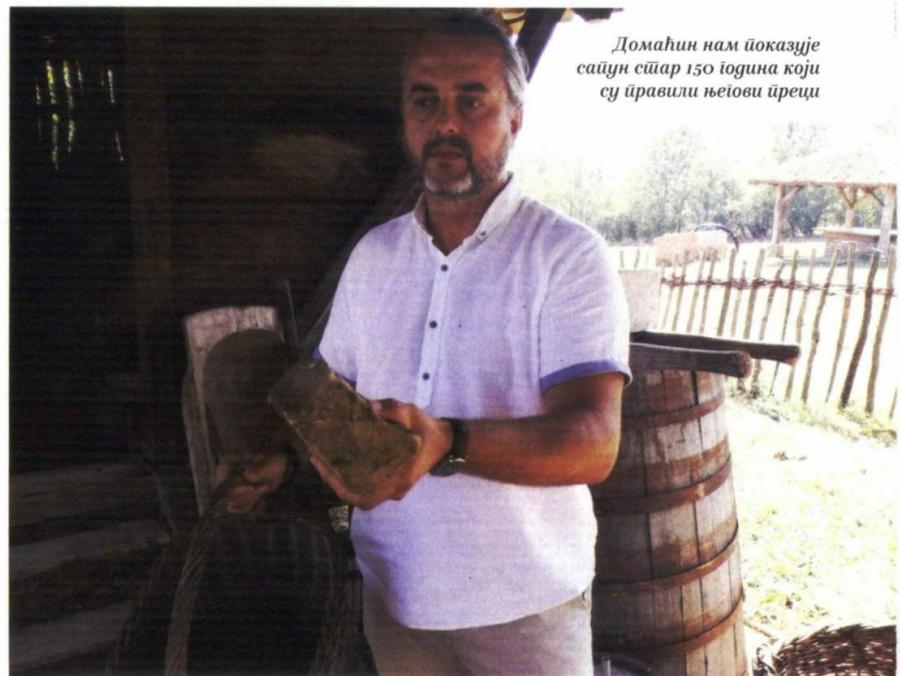
Strana: 56,57,58,59

Драјан Вујчић као
шилот Ратној
ваздухопловности
Србије

Домаћин нам је показајује
саун стар 150 година који
су правили његови претци

није се настављало седањем у кола са упрегнутим кравама која је возио деда, са бичем у руци. Ишло се на њиву. Деда је исцртавао та кола разним мотивима цвећа и природе, а она и данас постоје у музеју. Тада, са шест година, открио сам и цркву, као песму научио „Оче наш“ на старословенском, а песме које ме је бака учила певали смо у цркви за Светог Саву где смо добијали поклоне.

Са дедом сам једном ишао четири километра пешке у село Наталинци да меримо бика. Имали су и овце, живину... и петла који ме је нападао. На њега сам се вадио да је крив када смо ми, деца, разбили огледало које је деда узидао у чесму. Он је много тога ковао и правио, струју је себи разводио, нема шта није умео рукама да направи, а, иако је имао само четири разреда

основне школе, уредно је водио свеску у којој је записивао од кога је и када шта купио, коме је продавао, а коме позајмљивао. Из села су долазили код њега по савете. Мудар човек је био.

Бака је била блага и нежна, религиозна. На нас, децу, преносила је своју духовност, моралност и оправштање. Увек нам је, када се посвађамо, говорила: „Сви сте различити и када се играте, >

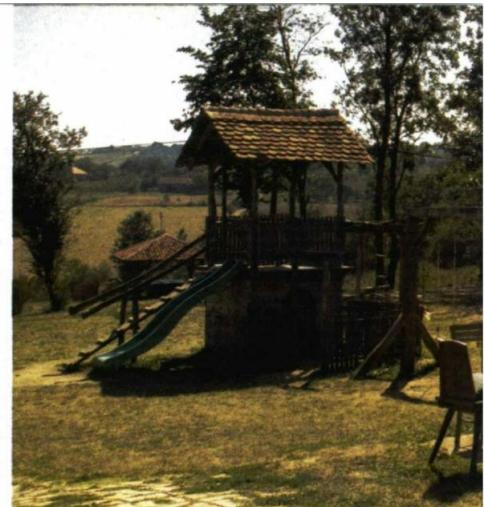
Datum: 06.11.2018
Medij: Ilustrovana politika
Rubrika: Bez naslova
Autori: Srđan Jokanović
Teme: Vojska Srbije, Ministarstvo odbrane

Naslov: SUZE ZBOG MIRISA SLAMARICE

Napomena:
Površina: 2636
Tiraž: 20000

Strana: 56,57,58,59

>>> треба то да прихватите. Не може нико од вас да буде у глави оног другог". Њене мекике, али и месо које је у масти држала у кантама, добро памтим, а мирис печеног хлеба и данас осећам.

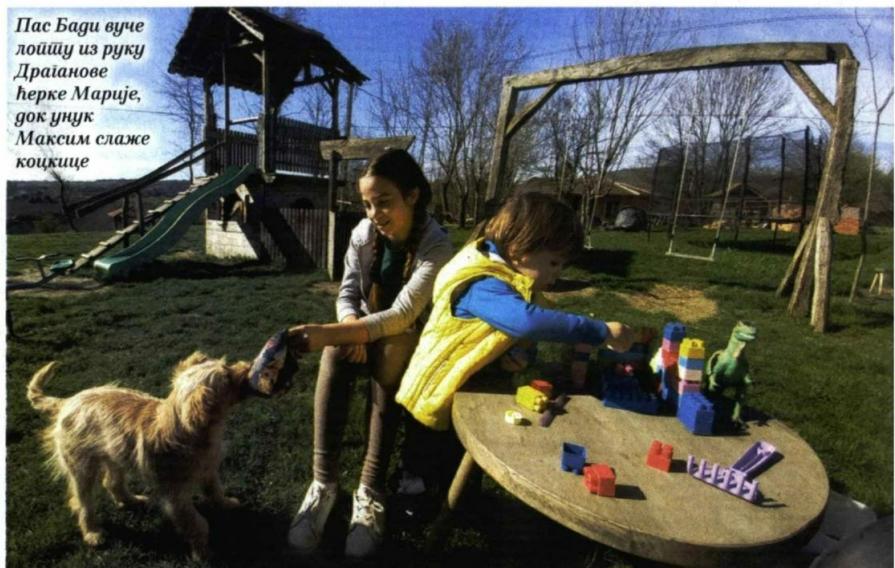
Висине су ме звала

Када сам после основне школе добио шансу да школовање наставим у Војно-ваздухопловној гимназији „Маршал Тито“ у Мостару, та лета на селу су нестале. У целој тадашњој Југославији то је била једина школа за војне пилоте: хиљаде кандидата, а свега стотинак је могло да буде примљено. Касније, на Академији, свега четрдесетак кадета. Бити војни пилот деловало ми је као атрактивно занимање. Племенито. Док сам био млађи гледао сам једрилице на паланачком спортском аеродорому и возио се у њима. Све ме је вукло ка висинама. У време градње Музеја ваздухопловства у Београду мој отац Радослав био је инжењер у фабрици „Гоша“ и радио је на куполи тог Музеја. Гледао сам довлачење свих тих авиона који ће бити изложени, па ми се чини како ми се будући позив још тада наметао сам од себе.

Једног дана сам видео позив за упис у ту гимназију и преписао га у свеску. Мајка Цана, са којом сам ишао на прве прегледе у Београд, унапред ме је тешила ако не прођем тог пута. Иако сам схватао зашто тако прича, у себи сам осећао да, ипак, припадам тим људима. Када сам добио коверат са поруком да сам примљен, нико није веровао. Био сам једини у читавом крају.

Била је то права југословенска школа. Заклетва за одбрану домовине давала се испред Титове бисте 1986. године. Све у духу братства и јединства. Сви смо били другари. Још нико није осећао да се нешто лоше спрема. Било је то време толеранције и суживота у коме су све различитости биле предност. Тек касније, на Академији, у

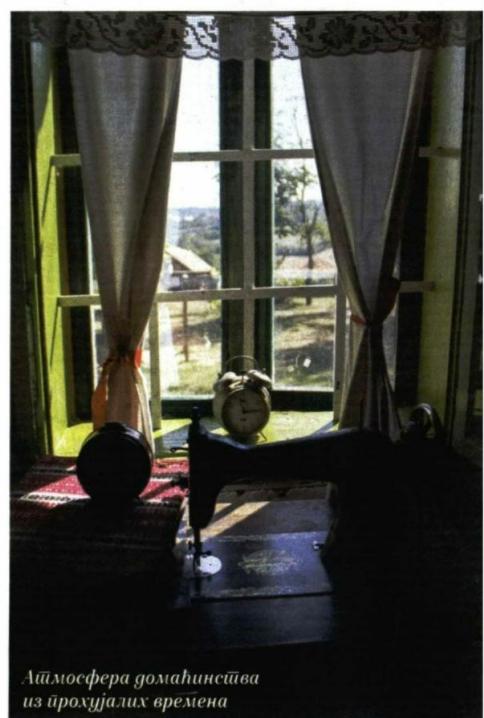
Пас Бади вуче лојиш из руке Драјанове ћерке Марије, док унук Максим слаже коцкице

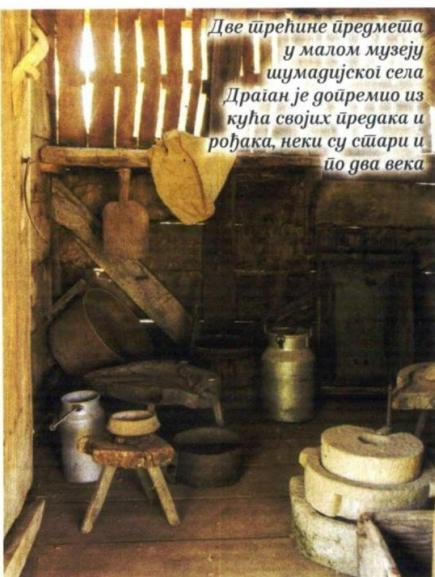
Задру, осећало се ново време. Ту смо и први пут сели у млаузне авионе.

Само годину дана смо студирали када је почeo рат. Остали смо заробљени у бази Земуник. Вежбали смо редовно, дању били на предавањима, ноћу на положајима, али у све нас увлачила се сумња и неверица, нисмо веровали да је тако нешто могуће. Чекали смо да лудило стане, а не да се разбуки. Свако мало сазнамо да нас је неко напустио и које је он националности. Изненада је донета одлука да се авионом пребацимо у Београд, на распуст.

Школа је премештена у Рајловац, део Сарајева. Тамо нас је дочекало оно кроз шта смо већ једном прошли – неверица да и Босну може да задеси рат. Ни годину дана тамо нисмо саставили када су нас преместили у Подгорицу. Породица је много бринула за мене, а и ја за њих. То је било време без интернета и мобилних телефона и једва смо успевали да се чујемо. Академију сам завршио 1994. и на промоцији наше класе била је

Атмосфера домаћинства из пролујалах времена

моја супруга Слађана са којом сам већ имао двогодишњу ћерку Анђелу. Она данас већ има свог сина Максима, мого унука. Сада су му две и по године.

Уље Василија Острошког

Преко „галеба“ и „супер-галеба“ стигао сам и до „орла“, авиона који ми је био сан и чији сам постепено држао изнад радног стола у гимназији. Као помоћник команданта ескадриле и наставник летења живео сам у Земуну као подстаниар када је почело бомбардовање наше земље 1999. године. Седам дана пред порођај моје жене. Ја сам отишао на дужност са зебњом, а она у склониште са чистим чаршафима, ако порођај крене. Од зграде где је била смештена наша ескадрила није остало ни камен на камену, а у гомили рушевина и пепела само је једна метална касета остала цела, она у којој сам држао торбицу, а у њој бочицу са уљем светог Василија са Острога. Још је чувам, поред иконе у нашем дому.

Син Александар је рођен 30. марта те

године и тако постао ратно дете. Видео сам га тек две недеље после долaska на свет. Ја сам касније премештен у команду Ратног ваздухопловства, па у Министарство одбране, али сам одувек, и док сам био пилот, маштао о мирном животу, можда и због свих стресова које сам доживео током школовања и каријере. Често сам завидео деди и баби на животу који су водили, без много узбуђења и адrenalina којих је код мене било превише. У међувремену смо добили ћерке Христину (2003) и Марију (2006) и пожелели смо да се приближимо нашим пречима. Преселили смо се у Младеновац, где живе Слађанини родитељи. Одатле сам путовао на посао у Батајницу, сат и по до два сата вожње у једном правцу.

Тада сам дошао на идеју о етно-селу у Саранову, где сам као дете проводио распусте и празнике. Али, начин живота и близина Београда определили су нас за село Амерић, код Младеновца. Желео сам да и својој деци дам прилику да оду негде на село, јер и Слађана и ја смо били на путу да постанемо баба и деда. Желели смо да за унуке створимо оазу, али и да другима покажемо како у овој напуштеној и запуштеној Шумадији може да се живи са природом и да се од ње живи. Да у њој може да се направи лековита пауза у животу. То је привилегија коју градски човек нема. Модерно село има и интернет и све погодности савременог начина живота, али без додатка стреса великог града.

Већ пет и по година стварам ово имење где људи могу да дођу на излет или на дужи боравак да се одмарaju, шетају, причају, ручају... где постоји и игралиште за децу. Ту је и музеј који приказује како живот на селу одолева искушењима, како су познавање заната и бројност породице омогућили да све то постоји и да ми данас овде причамо. Драго ми је када могу школску децу из градова да проведем кроз своје детињство, да им покажем како се прави сапун, а како грнчарија, како изгледају свиње „моравке“, стара аутохтона раса из времена Краљевине Србије, како се хране патке, кокошке и зечеви, како јашу коњи или се гађа луком и стрелом и да, можда, неког одраслог подстакнем да купи напуштено имање, да га оживи, макар због наших предака који су животима платили нашу слободу и наш начин живота.

Цела породица учествује у стварању

илустрована судбине

ове оазе у Америћу која се простира на три хектара. Додуше, најстарија ћерка Анђела (26) и њен муж Иван, обоје учитељи у Београду, сада то чине викендом. Александар студира програмирање на компјутерима, Христина је кренула у средњу дизајнерску школу, а најмлађа Марија у шести разред основне школе. Њих две воде летњу школу јахања. Деца помажу, али супруга и ја се трудимо да их не заробимо етно-селом, већ да их пустимо да се развијају у правцу којим желе да иду. Једва чекамо да имамо више унука и да сви остају дуже код нас, да Слађана и ја будемо прави бака и дека.

Догађај који ме је променио

Било ми је необично када сам са 45 година постао деда. Ни сада тога нисам свестан, све док се Максим не затрчи ка мени, загрли ме и каже: „Дека Драгане...“. У целију мојој генерацији први сам постао отац у 21. и сада први деда у 45. години. Имао сам дилему када сам добијао децу, највише због питања коју ли успети да их обезбедим пре него што погинем. То је била наша реалност. Мој цимер, Марић из Крушевца, са којим сам шест година делио собу, летео је једног дана иза мене и закачио далековод. Никада се није вратио. Његова сахрана била је догађај који ми је заувек променио однос према смрти. Тада сам схватио да се смрт не дешава увек неком другом.

Како сам постигао све то, питаће? Безличне жртве, моје и целе породице, не би могло. Слобода и љубав су најважнији. Много је изазова, није лако наћи поуздане људе, али све је то живот. Буде дилема и питања да ли идем правим путем. Тренутака када се идеали којима прилазим чистог срца у секунди распрше. Када убеђујем децу да „најке“ нису баш најбоље патике, већ да су добре и оне које нису толико скупе.

Нешто увек недостаје. Заједничко летовање, на пример. Тешко је, али је могуће. Многи не слушају поруке које им долазе изнутра. Зато су многи незадовољни собом, имају много новца код себе, али су им деца расута по свету. Неретко ми такви дођу у Амерић и расплачу се кад осете мирис сламарице испуњен лековитим травкама. Нас као породицу обавезе зближавају: што је више посла, више смо заједно. Када га завршимо, син узме гитару, зет такође свира на клавиру и гитари, па се све заврши музиком и песмом. ■